

MAGYAR NÉP

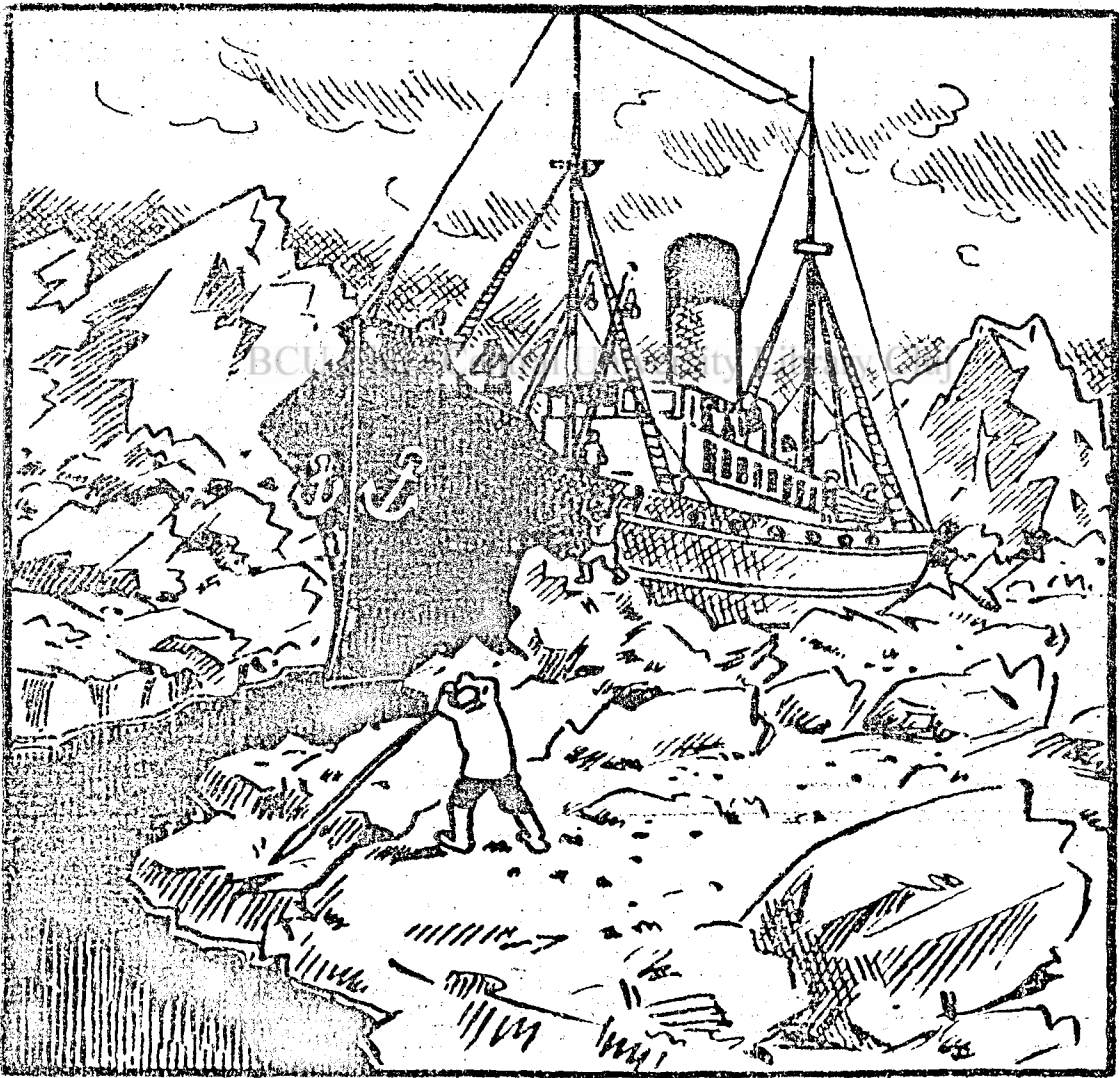
KÉPES HETILAP

Előfizelési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Hajó a jéghegyek közt.

A mostani izgalmas események között is nagy figyelmet vont magára az a hír, hogy Byrd kapitány hajója, amelyik a föld déli sarkának főkutatását tűzte céljául, végső veszedelembbe jutott a sarkitengeren.

A veszedelmet az idézte föl, hogy a jeges-tenger hullámai egy szélvihar következtében behatoltak a hajóba és kioltották a kazán tüzét. A hajó ilyenformán a hullámok játéka lett s minden pillanatban az előtt a ve-

Cenzurat.

zedelem előtt állott, hogy hozzávágódik valamilyik óriási jéghegyhez. Rádió útján állatán tudatta a világot a hajóskapitány, hogy milyen bajba jutottak, de ki tudott volna segítségükre sietni?

A legnagyobb baj az volt, hogy a sarkvidék rettenetes hidegében hiába kísérleteztek a kazán begyújtásával. Hajtóerő nélkül pedig a hajót nem lehetett kivezetni a jéghegyek közül.

Végre az élet-halálharc erőfeszítései meghozták a menekülést, a kazánt sikerült fölmelegíteni és a hajót kikormányozni a halálos szorongatásból.

Miért kívántuk ezt az eredményt kiemelni egyéb téren is zajló események sodrából?

Azért, mert az emberiség mostani küzdelmeinek példázatát látjuk benne. Hány nemes

törekvés, hány magasztos ügy kerül naponta félelmes, szorongató jéghegyek közé: irigység, hatalomvágy, gőg, kapzsiság, gyűlölet utjába? A kazán, a szivek melegsége, megdermed a gonosz hullámok ostroma alatt és szent elhatározások, magasztos célkitűzések megsemmisülnek a pusztító hullámverésben.

Milyen megnyugtató dolog arra gondolkunk, hogy a délsarki hajó kazánját mégis sikerült befűteni s ezzel Byrd kapitány vállalkozását sikerült kimenteni a megsemmisülés veszedelméből!

Vajha a veszélyben forgó rengeteg közérdeknek, nemes törekvéseknek, magasztos ügynek is ez lenne a sorsa: sikerülne a szivek melegével kiszabadítani a pusztulás rémes világából.

Revolvers hazafiasság.

A belpolitikai események középpontjában Duca miniszterelnök meggyilkolásának szomorú ténye áll. A frissen hantolt sirt belepte a hó, a kötelességének áldozatául esett miniszterelnök nyugodtan álmodhatik sirjában a hótakaró alatt a román nép jövődő boldogságáról. Sirja körül azonban tovább zajlanak a politika hullámjai.

Duca miniszterelnök meggyilkolásának minden emberi részvéten és sajnálkozáson túl két körülmény ad nagy jelentőséget. Az egyik, hogy kiváló politikus volt, mind tudását, mind tehetségét és nemes gondolkodását illetőleg. Nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk másodsorban ennek a szörnyű gyilkosságnak azért, mert szélsőséges politikai áramlat adta a gyilkos kezébe a fegyvert.

akkor mi is elmondhatjuk, amit dr. Willer József, magyar képviselő mondott Duca temetésén:

— A romániai magyarok nevében őszinte szomorú szívvel adunk kifejezést részvétünknek a gyászoló család, a lesújtott hazafiak és mindenki előtt, kik e ravaszt körülállják.

A gyilkos kéz egyforma csapást mért Romániára és a kisebbségi népekre. Duca György egyike volt azon keveseknek, akik az első perctől kezdve kiváltak finom lényükkel és elfordultak mindattól, ami igazságtalan, tisztességtelen. Duca tudta, hogy mi a kötelessége és tudta, hogy a kisebbségeknek boldogulnia kell, ha az ország boldogulni akar. Ezért szívélyes volt hozzánk mindig, mert így diktálta ezt az élet.

— A politikai élet elkerülhetetlen harcából nem maradt utána szívünkben egyetlen sértő szó, egy bántó tettnek az emléke sem, mert ő a legkényesebb pillanatokban nyugodt, előkelő, szívélyes és szellemes tudott maradni.

— Kopersója előtt vessünk le mind a gőgöt és előítéletet, hiszen mindannyian gyöngy, gyarló emberek vagyunk, játékszere a kifürkészhetetlen végzetnek. Hajoljunk meg az Ur akarata előtt és küldjük utolsó fájdalmas üdvözetünket a távozonak. Legyen számára könnyű a föld.

Duca elvesztése különösen súlyos érinti a liberális pártot. A politikai viszonyalakulása következtében most érkezett el az idő,

Duca bizonyára alkotott volna és alkotásaiból nem lett volna kára Romániának! Kitűnő külföldi összeköttetései révén külpolitikai és gazdasági

téren ellenfelei is sokat vártak *Duca* kormányzati tevékenységétől.

Mindennek véget velett egy gyilkos go-lyója. Románia első miniszterének vére pirosra festette a színajai pályaudvar folyosóját. Kiömlő vére égbekiáltó bizonyága volt annak, hogy Romániában szélsőséges politikai elvek szeretnének érvényesülni.

A második tanulság, amit *Duca* halálából levonhatunk, hogy politikai terveket vérrel táplálni nem szabad! Azok, akik az ököljog alapján állanak, revolverrel gyakorolják a hazafiasságot és öldöklő szerszámokkal akarják vélt igazukat érvényesíteni, vétének minden emberi erkölcs ellen. Különösen vétének

akkor, ha véres erőszakot a kormány fejével szemben alkalmaznak. Olyan kormány fejével szemben, amely óriási nehézségek között vette a gyeplőt kezébe. Méltán várhatta ez a kormány, hogy minden igaz román támogatni fogja. Meggondolatlanul elhuzott ravaszok sokszor vezettek világegészekhez. Hogy ez most nem így történt, a román nép józauul gondolkozó, belátó részének köszönhető. Hiszszük, hogy ez a józan gondolkodás Románia kormányzati rendszerének hasznára fog válni, minden állampolgár javára. Meg kell szünnie annak az áramlatnak, mely a hazafiasságot revolverlövés utján akarja kifejezésre juttatni.

Külföld.

A sinaitai merénylet halála. Külföldön osztatlan részvételt keltett a *Duca* volt miniszterelnök ellen elkövetett halálos merénylet. A volt miniszterelnököt mindenütt ismerték és szerették, mint nagy tudású erős akaratú, világos látású, becsületos és hozzáférhetetlen államférfit. A magyarországi ujságok különösen nagy részvételt emlékeznek meg a kiváló politikusról, mint aki a kisebbségkérdés méltányos rendezésének volt híve. Az angol nagy ujságok — a merénylet elítélése és a *Duca* iránti részvét kifejezése mellett — annak a reményüknek adtak hangot, hogy az alávaló merénylet nem fogja megzavarni Románia külpolitikai életének menetét, ami a közép-európai államok gazdasági életének megindult rendezését súlyosan gátolná.

Római tárgyalások. Az angol külügyminiszter délvidéki pihenését megszakítva, váratlanul Rómába utazott, ahol Mussolinivel folytatott több órás tárgyalást. A tárgyalás anyaga maajndnem teljes bizonyossággal a német-francia viszony bekü-

vetkezett rosszabbodása volt. A francia kormány ugyanis a karácsonyi ünnepek alatt hosszabb jegyzéket intézett a német kormányhoz a leszerelés kérdésében s ebben a lapunkban már többször ismertetett német javaslatokat udvariassan, de határozottan visszautasította. A francia kormány nem járul hozzá ahhoz, hogy Németország 300 ezer főnyi állandó hadsereget tarthasson, hanem csak 200.000-nyi hadsereg tartásához járul hozzá, úgy, hogy Franciaország is 200 ezer főnyi állandó hadsereget tartson Európában s azon felül megint 200.000 főnyit a gyarmatokon. Ezenkívül ahhoz sem járul hozzá Franciaország, hogy Németország nehéz támadó és védő fegyverzetet most szereztesse be, hanem csak annak a nyolc évnek folyamán, amely alatt a francia terv szerint a leszerelést végre kell hajtani.

A német tervnek ez a visszautasítása nagy kedvetlenséget keltett Németországban, de a francia terv nem elégíti ki Olaszországot s a jelek szerint Angolországot sem. Erre mutat az, hogy az angol kormány — Franciaország várakozása ellenére — nem támogatta a francia tervet.

Valószínű ezért, hogy az angol külügyminiszter a leszerelés kérdésének megfelelő előkészítése végett szakította meg szabadságát és utazott Rómába, hogy maí olyan sok alkalomkor, most s az olasz kormány útján hozza világ tudomására az angol álláspontot.

Mussolini újóve. Az olasz miniszterelnök döntő fontosságúnak tartja a világ történetében az elkövetkezett 1934. évet. Véleménye szerint ebben az évben kell megindulnia az európai gazdasági és politikai élet rendezésére irányuló komoly munkának. Ez az oka, hogy Mussolini most is ragaszkodik a Népszövetség újjászervezésének gondolatához, amely — határozott kijelentés szerint — egyáltalán nem irányul a kis államok ellen, hanem ellenkezőleg: azok érdekeit szolgálja első sorban. Ha ez az átszervezés nem sikerülne, akkor, Mussolini szerint, Olaszország a fasiszta nagytanács határozata értelmében kénytelen volna kilépni a Népszövetségből.

Az arany sorsa Amerikában. Az amerikai kormány legújabb rendelete szerint minden aranyat be kell szolgáltatni az állami

bankba és súlyos büntetés éri azt, aki ennek a rendeletnek nem felel meg. A rendelet kibocsátásának célja a spekuláció megakadályozása s annak biztosítása, hogy a dollár sorsának intézésére egyedül a kormánynak legyen befolyása.

A kormány pénzügyi intézkedései nagyon mélyen belevágtak az amerikai nagybankok huszába. Ezek most együttes nagy harcot indítanak a kormány s így elsősorban Roosevelt elnök pénzügyi politikája ellen. Ez a harc azonban aligha lesz sikeres, mert Roosevelt hatalomra jutása óta a gazdasági élet nagy lendületet vett, a munkanélküliek száma nagyon megapadt s ez az előny nagyobb, mint az a hátrány, ami a nagy bankokat érte.

A lipesei per vége. Hónapokon át való tárgyalás után véget ért az a nagy per, amely a német birodalmi gyűlés berlini palotájának felgyújtása miatt indult meg. A meghozott ítélet csak a tetten ért gyújtogatóra a holland Lubbera marasztaló. Őt a bíróság halálra ítélte, de felmentette mind a többi vádlottakat. Nemzeti szocialista körökben nagy az elégedetlenség a birodalmi legfelsőbb törvényszék ellen a felmentések miatt. De éppen ezek a felmentések bizonyítják, hogy a bíróságot nem a tömegszenvédelek irányították, hanem egyedül és kizárólag a tárgyaláson bevett bizonyítékok. Ezért külföldön általános megnyugvás követte az ítéletet.

A holland kormány különben közbe fog lépni, hogy a Lubbe ellen kimondott halálos ítéletet ne hajtsák végre, mert Lubbe, ha nem is határozottan gyengeelméjű, nem teljesen beszámítható.

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét**

Biztosan
gyógyítja:
EULER-féle

»» **MONIL** ««

» **Ícső, megbízható, egyszerű kezelés**

Berlini hírek

Kilendelték az őstromállapotot. Duca miniszterelnök halálával kapcsolatban a kormány a rend fenntartására különleges intézkedéseket léptetett életbe. A minisztertanács határozata alapján a király felhatalmazásával őstromállapot lépett életbe. Az őstromállapotot nyolc városban rendeltek el: Bukarestre, Kolozsvárra, Iasira, Craiovára, Galacra, Konstancára, Nagyváradra és Temesvárra, továbbá Praha és Dimbovita megyékre. A rendelet azt is megállapítja, hogy a statárium köre tágítható vagy szűkíthető. Külön rendelet intézkedik az újságok cenzurájáról.

Magas állású emberek is részesek Duca meggyilkolásában? Duca miniszterelnök meggyilkolása ügyében bevezetett vizsgálat alkalmával kiderült, hogy Cantacuzino Granicerul tábornok a vasgárda felosztása alkalmával a következő levelet intézte Duca miniszterelnökhöz:

Ezenkívül egy vasgárdista azt vallotta, hogy a gyilkosságot Cantacuzino tábornok lakásán készítettek elő. Nao Ionescut, a Cuvantul című újság tulajdonosát is letartóztatták.

Átalakult a kormány. Mint lapunk előző számában jeleztük. Duca miniszterelnök halálával a kormány átcsoportosításának

kérdése időszerevé vált. Anghelեսcu miniszterelnöki megbízatása ugyanis csak ideiglenes volt. Anghelեսcu négy napi miniszterelnöksége után a királynak beadta lemondását. A király a lemondást elfogadta és Tatarescut bizta meg a kormányalakítással. Tatarescu kormányát a régi Duca-kormány tagjaiból állította össze.

Hírek

Meghosszabbították az 1000 lejesek beváltásának határidejét. A régi 1000 lejesek beváltásának határidejét a Nemzeti Bank igazgatósága meghosszabbította. Eszerint a régi 1000 lejeseket január hónap 31-ig lehet beváltani.

Újból beköszöntött a hideg tél. Európa nyugati és északi felében az időjárás a karácsonyi enyhülés óta még mindig meleg. Kelet- és Dél Európában azonban Oroszország felől nagy hideg érkezett. A Regátban nagy havazások voltak és Erdély több vidékén megint nagy hideg van.

Szerezünk új előfizetőket!

hatásos gyógyszer

Rheuma | Úrledegzsába | Ideg- és lümlás
Köszvény | Spanyolnátha | Hüléses megbetegedések n.a.

Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Bármily hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több írásbeli orvosi véleményt felmutatni. **Togal semmivel sem pótolható!** Egy kísérlet Otat is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény

Rendet fognak teremteni a rádióleadóállomások zavarában. A rádióállomások szaporodásával a rádióhallgatók panaszai is napról-napra szaporodnak. Európában jelenleg 274 rádió állomás működik és a legtöbb állomás hallgatásakor egy más állomás zavarja a tiszta vételt. A nagy zürzavarban nemzetközi rádiókonferencián akartak rendet teremteni. A svájci Luzernben tartott nemzetközi rádiókonferencia határozatait a legtöbb európai állam kötelezőleg fogadta el. A nemzetközi rádiókonferencia határozatai január 15-én éjfélkor lépnek érvénybe. Ekkor nagyon sok európai állomás meg fogja változtatni hullámhosszát. Budapest és Bukarest az eddigi hullámhosszon fognak műsort adni, tehát nem változnak meg. A nemzetközi rádiókonferencia ilyenformán valószínűleg némi rendet fog teremteni a rádiózás terén, sajnos azonban ez nem fog sokáig tartani, mert a nemzetek vetélkedése miatt mind több és nagyobb erejű állomás létesül.

A világ legdrágább szoknya. Az előkelő albán asszonyok viselik a világ legdrágább szoknyáit, mert egyetlen szoknya elkészítésében harminékét méter finom kelmét használnak fel. Ezzel szemben a legpompásabb párisi toalettek is nagyon olcsón csináltathatják meg a Párisi Divat olvasói, mert a népszerű divatlap minden számában a legszebb toalettek rajzait közli, sőt a szabásmintákat is megrendelhetik a kiadóhivatalnál, Budapest, VII. Dohány-uca 12.

Kidobott milliók. Szomorú kimutatást olvastunk a napokban Csik megye lakosságának dohány- és szeszfogyasztásáról. A kimutatás szerint Csik megye lakossága egy év alatt negyven millió lejt költött szeszre. Ugyanekkor ebben a vármegyében harminc millió lejt költöttek dohányra. Tehát most, amikor általános gazdasági nyomoruság miatt szenved az emberiség, Csik megye, jobbadán magyarokból álló lakossága, hetven millió lejt dobott ki haszontalanul.

Óriási bányaszerencsétlenség történt Csehországban. A csehországi Dux város szénbányájában robbanás történt, amely a bánya környékét földrengésszerűen megrázta. A felrobbant aknában 134 bányász dolgozott. A mentési munkálatokat azonnal megkezdették, de a 134 bányászt nem lehetett megmenteni. A nagy szerencsétlenség gyászba borította az egész bányavidéket.

Nyitrán meghalt Oeskey brigadéros leszármazottja. Nyitrán most temették el Oeskey Lászlót, az egykori kuruc brigadéros oláhági leszármazottját, akinek halálával kihalt az Oeskeyak nyitrai ága. Nagymultu magyar család sarja szállt sirba Oeskey Lászlóval, aki mindenkor védte szerencsétlen őseinek, Oeskey brigadérosnak emlékét. Oeskey László földhívtokos volt, aki rengeteg cikket, tanulmányt írt a kuruc korszakról és ennek az Oeskeyval kapcsolatos eseményeiről.

Köszvényben szenved Ön? Köszvényes megbetegedéseknél tudvalólag lúbas vérösszetételön alapuló anyagcserezavar áll fenn. A kóros alkalmi részeckek a vérből való eltávolítására a Togal különösen alkalmas. A Togal megrátolja a húgysav felgyülemelését és elősegíti a testből való kiválasztását. Több mint 6000 orvos nagyon elismerően nyilatkozott a Togal jó hatásáról.

Érdekes gépezetet talált fel egy szatmári szabómester. Pál László szatmári szabómester már régi idő óta erő-sokszorosítógép szerkesztésén fáradozik. Kísérleteit most siker koronázta. A fáradtságot nem ismerő derek magyar iparos fogaskerekekből és acélrudakból erő-sokszorosító szerkezetet készített, amelynek segítségével a gépek munkacerejét tökéletesebben ki lehet használni.

Szerencsétlenség csöplés közben. A tordamegyei Felsőszöcske községben Gligan Juon hetvennégy éves gazdálkodó buzát cséplelt. Munka közben a cséplőgép szijja bekapta jobb kezét és levágta. Az öreg ember rengeteg vért vesztett. Nyomban be szállították a tordai kórházba, de az orvosi beavatkozás hiába valónak bizonyult, mert a nagy vérvesztés következtében Gligan az operáció után meghalt.

Romeo és Julia válik. Ez a címe annak a rendkívül érdekes és vidám regénynek, amelynek közlését most kezdte meg a Délibáb. A népszerű színházi képeslap új száma 84 oldalon pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, nagyszerű színházi beszámolókat, pletykákat, egyfelvonásos színdarabokat, filmprovokat, rojtvenyeket és közel száz képet közöl. Ára 7 lei.

Véget ért a Borszék-fürdő körüli hare. Közöltük lapunkban, hogy Ditró és Szárhegy községek közbirtokossága új szerződést köt Borszék-fürdővállalat bérletjével. Az új szerződést karácsony harmadnapján irták alá az érdekelt felek. Az aláíráson Szárhegy közbirtokosságának székházában 1500 ember jelent meg. Hogy az új egyezség áldást vagy bajt fog hozni a közbirtokosságra, ma még nem lehet tudni, de adott helyzetben jobb megoldást nem lehetett találni.

Különös vasúti baleset történt Prága mellett. A prágai gyorsvonat mozdonyvezetőjét különös szerencsétlenség érte. Egyik őrház mellett tyukok kapargáltak a vasúti sínek között. A közeledő gyorsvonattól a tyukok megriadtak és felrepültek. Az egyik tyuk a mozdonyvezető fülkéjének ablakához vágódott és az ablakot betörte. Az üvegszilánkok a mozdonyvezetőt súlyosan megsebesítették és ezért a vonatot le kellett állítania. A gyorsvonat csak akkor folytathatta útját, mikor egy új mozdonyvezető leváltotta a gyorsvonat súlyosan sebesült mozdonyvezetőjét.

Tolja balfülét előre! „Vegye le kalapját, tolja balfülét előre, öltse ki a nyelvét és akkor maga is udvarias ember lesz Tibetben, ahol ez a legudvariasabb köszönési mód...” Ezeket írja többek közt egy Indiában élő magyar ember Tolnai Világlapjának. A népszerű képeslap a világ minden részéről kapja az érdekességeket és a szebbnél szebb képeket.

Né adj fegyvert a gyermek kezébe! A kisküküllőmegyei Székfalva községben szomorú szerencsétlenség történt. Lakatos István bonyhai gazdálkodó 10 éves Rózsi nevű kisleánykája játszás közben agyonlőtte nagynénjét, Besenyei Andrásnét. A súlyosan sebesült asszonyt halálra szállították a diesőszentmártoni kórházba.

A Keleti Újság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt
hivatalos lapja.

Több ezer
lejesen meggyógyult munkaképes

Tüdőbeteg

igezolja kiváló hatását az OLAH KÁROLY plebános által feltalált **Artiphysin** államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek. Jellemző tünetet általában lüld a gyógyszer készítője: OSVATH gyógyszerész 12. Műves-Mare svásár hely.

Dr. Fekete Sándor és neje Dr. Szabó Erzsébet

Szanatóriuma Sepsiszentgyörgy

Csiki-utca 29. sz.

Felvez:
sebészeti-, szülészeti-, nőgyógyászati- és belbetegeket.
I—III. oszt. 100—150—200 lei naponla

Műtét esetén lényeges
árengedmények

Röntgen
Kvarc
Elektrotherapia

Minden gazdasági kérdésben tanácsot ad a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közgazdasági folyóirat.

Előfizetési díj egész évre 80 lej,
félre 50 lej.

Fizessünk elő 1934-re!

Műveltség számokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Minden magyar ember jellemezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehető magyar kötelesség biztosítását ide átadni

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan lesz a juh-sajtból csemege-sajt?

Északhollandiának a kisgazdái tehencik tejét sajttá dolgozzák fel ez a sajt világkereskedelmi cikk *cidami-sajt* néven. A nevét *Eidam* városáról nyerte, hol ez a sajt legnagyobb tömegben kerül forgalomba. A mi székely gazdánk juhaik tejből csináltatnak sajtot, vagy csinálnak maguk az esztenák szentgyörgynapi kiállása előtt. Ezt a sajtot azonban vagy frissen fogyasztják el, vagy túrót csinálnak belőle. A túróról azonban köztudomású, hogy sokáig nem áll el, elkészítése után pár héttel már csipős lesz s a jégvermekbe félre elrett túró is sokat veszít zamatosságából, jó ízéből, föltéve, ha megéri a telet s nem romlik el a tél beállta előtt, ami bizony néha megtörténik.

Még diákkoromban gondolkoztam, nem lehetne-e a mi túrónak való juhsajtbunkból valamiképen olyan sajtféleséget készíteni, ami állandóbb lenne a túrónál és csemege-sajt számba elkelne. Olyan körülmények közé kerültem, hogy magam is néhány juhra szert tehettem s azok után nyáron át a közös esztenáról egy-egy kevés sajtot kapván, kísérletezni kezdettem, hogy a bács (avagy major) által készített túrónak való közönséges sajtot valamilyen egyszerű, mindenki által könnyen megtanulható módon nem lehetne-e átalakítani hosszabb ideig elálló, jó ízű, finomabb minőségű csemege-sajttá? Éveken keresztül folytatott kísérletezés után sikerült célt érnem s most csak annyi túrót készítünk, amennyit frissen elhasználhatunk. Tétre csemege-sajttá alakítom át az esztenáról kapott sajtoszálékot és a juhok lefiadzása után is, amikor megkezdődik újból a sajt készítés, rendszeren mindig van még 5-6 hónapos sajtbunk, amely felvágva egészen finom, jóízű. Kik többféle csemege-sajtot ismernek s ettek a sajtjainkból, a romadur-sajthoz hasonló ízűnek mondották.

E sajt készítés, jobban mondva átdolgozás módját megismertetni kívánom másokkal is, főképen salusi kisgazdáinkkal, hogy ők is próbálják meg, bálha lassanként általánossá válnék annak készítése a Székelyföldön s időtelével épen olyan világkereskedelmi cikké lenne székely-sajt néven, mint a holland kisgazdák

cidami sajttja. Ha sikerül e sajt készítése (s miért ne sikerülhetne?), biztos vagyok, hogy minden évben fogja csinálni, aki egyszer megpróbálta.

E sajt készítéséhez 1-2 napos esztenai sajt kell, amelynek felülete teljesen ép, nincsen rajta repedés vagy lyuk. Azért kell egészen ép felületűnek lennie, hogy a repedés vagy lyukon a sajt belsejébe penészgombák ne hatolhassanak be, hogy ott romlást idézzenek elő. Mielőtt a sajt kelni, lágyulni kezdene, sósvizbe tesszük. Erre a célra kis eszter, teknő, vagy akármilyen más edény megfelel. A sajtot nagysága szerint rövidebb vagy hosszabb ideig tartjuk a sósvizbe. Pl. 3-4 kg. súlyú 12 óráig, 5-6 kilósat vagy ennél nehezebbet 24 óráig, azonban 6, illetve 12 órai sósvizben ázás után a sajtot megfordítjuk, hogy amelyik fele felül volt, alul kerüljön. Az edényben annyi sósviznek kell lennie, hogy a sajt szabadon usszék. A sósviz sótartalma 20% legyen, azaz egy liter víz kb. 20 dekányi sót tartalmazzon. A jelzett idő elteltével a sajtot kivesszük a sósvizből és pincékben egy tiszta polcra helyezzük, hol az egész nem tud hozzá férni. 2-3 naponként a polcot megfordítjuk, ha esetleg kék vagy bármilyen színes penészt látunk rajta, azt gondosan egy nem nagyon éles késsel vagy bicskánkkal letisztítjuk. A sajton képződő fehéres mázszerű penészt azonban nem bántjuk, mert ez a sajt megérlelője. Mikor ez a fehéres sajtmáz a sajtnak legalább felét bevonta, meg van nyájában érve. A teljes érés akkor fejeződik be, mikor kb. $\frac{2}{3}$ - $\frac{3}{4}$ részét fedi a sajtmáz, ami a pincébe helyezés 3-ik, 4-ik hetében szokott bekövetkezni. Mikor a sajt megért, egész felületét gondosan lekaparjuk, megtisztítjuk. Az érlelés ideje alatt is nagyon vigyázzunk a tisztaságra s ha valahol a sajton nyálkásodást vevünk észre ami néha előfordul az érés második hetében, gondosan letisztítjuk. Sósásra, ahol van természetes sósvíz is használható. Én mindig ezt használom. Érés alatt a sajt átlagosan 10%-ot veszít a súlyából, ami a sajt száradásának a következménye. Az érési idő eltelté után mindjárt felvágott sajt félkemény, később még

keményedik, különösen ha száraz helyen tartjuk s felvágva áll. Hogy meddig áll el és meddig tartja meg zamatos, kellemes ízét ez a sajt, nem tudom, nem próbáltam ki. 5—6 hónapnál tovább nem tartottam, mert már akkor rendszeren volt friss sajt is, azonban az ilyen idős sajt is egészen kifogástalan ízű, csak néha egy kis csipőssége van.

Egyetlen hibája e sajtnak, hogy a külseje nem elég tetszős s emiatt nem eléggé piacképes. Annak azonban a bács, major az oka, aki nem tudja szép sima felülettel csinálni meg. Akár kávéárban, akár csak sajtruhaiban nyomtatják, préselik a bácsok, a sajtruha türődései, ráncai belevágódnak, nyomulnak a sajt felületébe s az így képződött ormók, bemélyedések ott éktelenkednek a sajt külsején a kiérés után is. Házi használatra azonban így is jó s amíg a holland gazdák eidami sajtjához hasonlóan a

mi szikulia vagy székelly csemege-sajtnak is világhereskedelmi cikk lesz, addig bizonytalannal megtanulják a bácsok is, hogy hogyan készítsenek szép sima felületű, formás sajtot.

Ezek után az van hátra, hogy kinek kedve van, megpróbálkozzék majd a tavasszal, nyáron a közönséges, turónak való juhsajtnak az ismertetett módon való átalakításával csemege-sajttá. Ha esetleg 1—2 próba nem sikerülne, amit kizártnak tartok, ne csüggyessen el ez senkit, mert a nem sikerült sajtból is jó turó készíthető s így kárba nem megy. A fő az, hogy minél többen próbálkozzanak meg vele, hogy általában elterjedhessen e könnyű csemege-sajtkészítési módszer és idővel a juhtartó kisgazdák jövedelmének gyarapítására szolgáljon.

(Homoródszentmárton.)

Z. S.

Nagy lendülettel folynak a Budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállítás előkészületei.

Múlt évben, amikor az O. M. G. E. elhatározta, hogy a rossz viszonyok ellenére megrendezi a budapesti országos mezőgazdasági kiállítást, akadtak hitetlenek, akik balsikert jósoltak. Az eredmények: a nagy erkölcsi siker és a fényes tenyészállatvásári forgalom alaposan rácafolta a kishitűkre, a kiállítás vezetőjét pedig megerősítette abban a meggyőződésében, hogy a kedvezőtlen viszonyok mellett fokozott jelentősége van ennek az intézménynek, mert erősíti a gazdaönbizalmat és irányt szab a tenyészállatértékesítési áraknak. Erre való tekintettel az O. M. G. E. különös hivatásának tekintve, hogy 1934 tavaszán — március 2—26 között — ismét megrendezi a kiállítását, mintegy hadat üzenve a mezőgazdasági krízisnek.

A kiállítási iroda már hosszú ideje teljes apparátussal dolgozik, szötküldték már a bejelen-

tési felhívásokat. A kiállítási terület korlátolt befogadóképességét meghaladó érdeklődésre való tekintettel a rendezőség kénytelen volt egyes állatesoportokban a kiállítható állatok számát kor-

látozni, ami a múlt év tapasztalata alapján előnyösen fog hatni az értékesítési árakra.

A földművelésügyi minisztérium támogatása folytán kedvezőek a kilátások arra, hogy a múlt évihez hasonló különféle jelentős kedvezményeket sikerül a következő kiállításra is biztosítani.

A kiállítás rendezősége be fogja mutatni a legkiválóbb minőségű magyar búzafajtákat, köztük a Szekács-féle búzát és a Bánkúti 1201. számú búzát is, amely az idei kanadai búzakiállításán a legnagyobb értékű kanadai búzákkal szemben az első helyre került.

A szőlőültetvények bejelentésének utolsó határideje február 1. Még 1932-ben megjelent a Miniszterul. Oficiálisan a szőlőültetvényekről szóló törvény végrehajtási utasítása, amelynek 15-ik szakasza meghagyta a jegyzőknél, hogy a községükben található szőlőültetvényeket azonnal bejék össze és kimutatás kapcsolatban az összeírás eredményét

Fajtaazonosság és csiraképeségi garancia mellett ajánljuk a legkiválóbb minőségű eredeti Németországból, Hollandiából és Dániából importált Konyhakerti, Virág, Fű, Takarmányrépa és mindenféle Gazdasági

MAGVAINKAT

»ERFURT«

Salamon & Stefan

Magtermelés és Magkereskedés

CLUJ-KOLOZSVÁR.

Piața Mihai Viteazul (Szécsenyi-tér) 38 sz.

A legkisebb rendelést is azonnal postázzuk.

ÁRJEGYZÉK INGYEN!

erjesszék fel a földművelésügyi minisztériumba. Az akkori végrehajtási utasítás erre az összehajrási munkára három hónapot engedélyezett és arra kötelezte a szőlőültetvények tulajdonosait, hogy ültetvényeiket 1933 január 16-ig jelentsék be. A jegyzők viszont egy újabb hónap alatt kötelesek lettek volna a bejelentések alapján kimutatásaikat előkészíteni és felterjeszteni. A szőlőültetvények összeírásának munkája abban az időben összeesett a népszámlálási munkálatokkal és ezért a jegyzők újabb terméket kaptak és a bejelentési határideje ápr. 17-ig tolódot ki. A jegyzők az újabb határidőig nem tettek eleget bejelentési kötelezettségüknek. Májusban a belügyminiszter elrendelte, hogy most már a jegyzők ne várják a gazdák önkéntes jelentkezését hanem hivatalból állapítsák meg a szőlőültetvényeket, saját felelősségükre. Ennek a felhívásnak nem volt azonban eredménye. Sem a jegyzők, sem a szőlőgazdák nem veszik komolyan a bejelentési kötelezettséget. Az új takarmány földművelésügyi minisztere most körrendeletében egy „utolsó“ határidőt állapított meg. Elrendelte, hogy február 1-ig most már a szőlőültetvényeket be kell jelenteni és közli, hogy újabb határidőt semmi körülmények között nem ad.

Jól kell táplálni a tyukokat vedlés alkalmával! Nagyon sokan úgy gondolkoznak, hogy amikor a tyukok vedlenek nem ojnak s ilyenkor takarmányozásukra is kevesebb gond fordítható. Ha a tyukok nem adnak nekem semmit, miért adnak én sok takarmányt? — Gondolják s valósággal koplaltatják néha a tyukokat. Ez a elfogás a legnagyobb tévedések közé tartozik. A vedlés egy he-

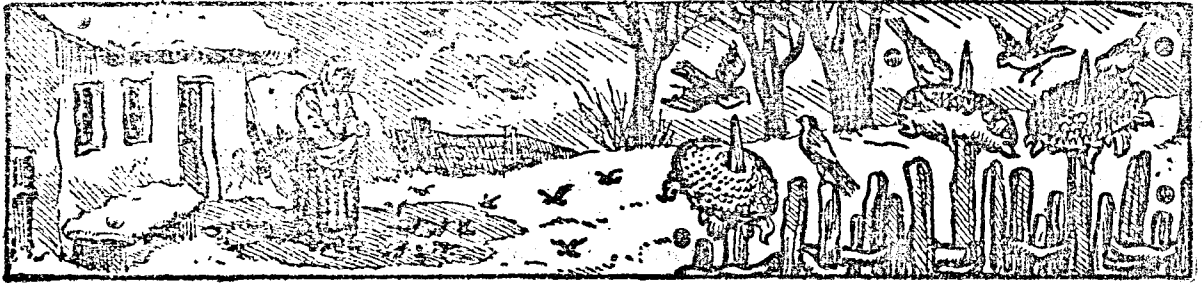
teges állapot, amikor tyukjainak éppen a leggondosabban ki kell mérnünk takarmányukat. Az elhullatott tollal sok anyagot veszít az állat, melyet pótolnia kell, de veszíti folyton testének melegét is, melyet nem tartanak vissza a hiányzó tollak. Mindezekben fölül új tollazata kifejlődéséhez is több anyagra van szüksége, mintha a meglévő fenntartásáról kellene gondoskodnia. Az új tollazat kifejlődéséhez sok fehérjére és mészre van szüksége a baromfi-nak s a test melege fokozott elvesztegetésének pótlására alkalmas takarmányokat is kell etetnünk. Ne sajnáljuk ilyenkor a tyukoktól a tejet, vérlisztet, halisztet, esetleg friss vért. Takarmányukba keverjünk minden nap legalább 2% takarmánymész és 3% kénvirágport. Készíttessünk egy kis ládikát, melyben mindig ott álljon tyukjaink előtt a mészpor, faszén és homok. Sok gazda úgy szokosodik a vedlés alkalmával, hogy ugyanis hull minden nap a baromfiak tolla, tehát minék seperje ő az ólat naponként. Ez a hibás felfogás gyakran arra vezet, hogy a vedlés ideje alatt annyira megtelenek a tyukok féreggel, hogy később alig lehet belőlük kiirtani. Ilyenkor fokozottabb mértékben gondunk legyen a homok, hamu és rovarporból álló homokfürdő ládikára. Sok gazda panaszkodik, hogy tyukjai rendetlenül, hosszú ideig s nem egyszerre vedlenek. E kérdésnél állapotunk meg először abban, hogy a nyár folyamán vedleni kezdő tyukok rendszerint rossz tojók és ezek kiselejtezendők. — Ha állományunk többi része sem kezdené egyszerre a vedlést, akkor a késlekedőket könnyen vedlésre bírhatjuk a következő egyszerű módszerrel. Más ólba tesszük

át a tyukokat és takarmányváltoztatunk. E beavatkozásra legtöbb azonnal vedleni kezd. A vedlésnél ne feledjük el, hogy annak ideje 6 héttől 6 hónapig tarthat s a helyes vagy helytelen takarmányozással mi tartjuk kezünkben a kulcsát annak, hogy hat hélig, vagy hat hónapig ne kapjunk tojást tyukjainktól.

Szegődménylevelek és napszámjegyzékek kaphatók az E. G. E.-nél. A szegődménylevél alkalmas bármily gazdasági alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivetett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására. Ezek ára darabonként 2 lei. A napszámjegyzék viaszos vászon borítékkal 100 oldalas füzeteként 25 lei, 50 oldalas 15 lei, 16 oldalas nagy ivenként füzetellenül 5 leiért áll a gazdaközönség rendelkezésére. Megrendelhetők az E. G. E. titkári hivatalában (Kolozsvár, Attila-u. 10. szám.)

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek, gyakori fejfájásban szenvedők, tüdő- és mellbetegek, gyomor és bélbajban szenvedők, kérjenek ismeretető füzetet a fenti betegségekről. Teljesen díjtalanul küldi: dr. **gutóri Földes Béla gyógyszerész** és vegytudományi laboratóriuma, Arad. Str. Eminescu 21.

VERGILIUS:
„GEORGICA“-ja
Szabó András igazgató-tanár
különő fordításában megjelent
Kapható a
Minerva R.-T. könyvesboltjában
Clu-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(v. Deák Ferenc-u.) 1.
Ára 60- lei.

Művelődési mozgalmak.

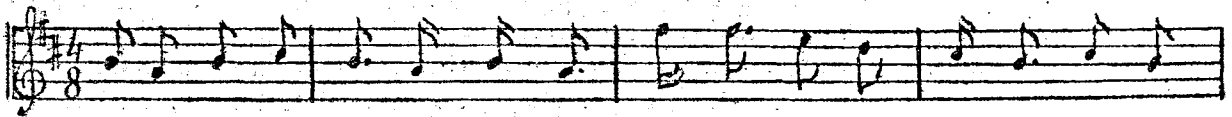
Székely dalok és dallamok.

Vásárhely szép helyen fekszik...

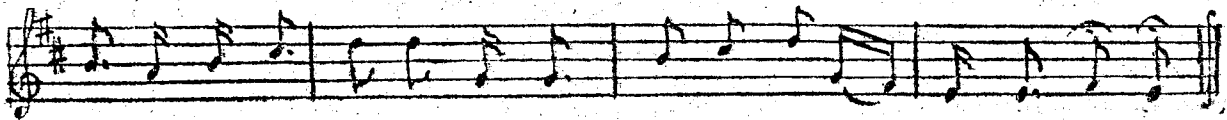
(Nóta 1866-ból.)

Mészkelten, elbeszélve.

Gyűjtötte és kottába szedte: Szilassy Tóth Vilmos Szentábrahámon.

1. Vá-sá-rhely szép he-lyen fek-szik. Ke-rek er-dő a-latt nyug-szik;

Ott te-rem a sü-rü csíp-ke, Abba bú-sul egy ger-li-cé.

2. Mért busulsz te bús gölice?
Parod jönne neked ide...
Minek nekem a más párja? —
Ha az enyém el van zárva.

3. Inni kéne a rózsámnak,
A legszebbik galambomnak;
Reszket karom, ha én írok,
Ha nem látom, azért sírok.

KARÁCSONYI ÜNNEP TOLDALAGON. A toldalagi ref. gyülekezetnek szép ünnepségben volt része karácsony első nap délutánján. A híveknek az egyházhoz és iskolához való nagy ragaszkodása és szeretete nyilvánult meg, mikor nyomoruságos és szegény sorsa mellett is az iskolás gyermekek számára közadakozásból, mintegy 350 leu értékben karácsonyfát emeltek föl. Az iskola termét zsufolásig megtöltött közönség gyülekezeti éneke és alkalmi beszéd után Szabóné, Éczy Laura harmonium kísérete mellett az iskola növendékei hozsánna énekeket énekeltek. A gyermekek alkalmi szavalatai után az ajándékok szétosztására került a sor, mikor minden iskolás gyermek szeretetesomagot kapott. Ezután is köszönet illesse mindazokat, kik a karácsonyfára adományokkal hozzájárultak. Bár magyar népünk megértendő, hogy

gyermekeinkben van a jövő, minden áldozatot meghozna iskoláink megmaradásáért, melyben gyermekeink szellemi nevelése egy boldogabb jövő fundamentumának alapköve.

MŰSOROS ESTÉLY. JOBBÁGYFALVÁN. A jobbágyfalvi róm. katolikus ifjúság dec. 27-én az új népház helyiségében sikerült műsoros estélyt tartott táncdal összekötve. A műsor a következő volt: Népdalok 3 szólamban, énekelt a vegyeskar. Karvezető Zsok Ambrus kántortanító. Karácsonyi színi jelenet, szereplők: Demján Margit, Demján Ferenc, Fazakas János, Sztrátya Margit, Sztrátya József, Sztrátya Ilona. Az ifjúság citerajátéka, Fülöp János gazdálkodó vezetésével. Székely népiesténe Nagy Magda betanításában, Zsigmond Pál, Koestis Lajos, Nagy Magda tréllás trióval énekelte. Gyallay Domokos a „Szerelmes levél” című

egyfelvonásos színdarabját előadták Fazakas Anna, Fazakas János és Fazakas Erzsébet. Milyen ott az élet, szavalt Mihály Margit. Megy a székely, előadta Lázárszki Emil. Induló, énekelte a vegyeskar.

Minden községben adják elő a műkedvelők a „DÜSGAZDAG” című bibliai színdarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szereshető meg.

Terjesszük a „Magyar Nép”-et!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Az otthon.

Valamikor régen olvastam egy történetet a férfiuról, aki elindult hosszú vándorútra, hogy keresse és megtalálja azt, ami után minden ember epkedve vágyik, keresse és megtalálja a boldogságot. A férfiú sok idegen országot bejárt, sokat látott és sokat tapasztalt, de amit keresett, amiután vágyott, a boldogságot nem találta meg sehol. Évekig tartó nyugtalan helyongás és keresés után fáradtan, kiábrándult szívvel hazatért. Amikor hosszú vándorútjáról falujába érkezett, házának ajtajához jutott, visszadöbbenve látta, hogy háza előtt egy ismeretlen égi angyal ül. Ki vagy te? — kérdezte a megriadt vándor. Az égi alak így felelt: Én a boldogság vagyok, amelyet te keresel. Az embernek a boldogságot otthon kell keresni, vagy nem találhatja meg soha sehol.

Ez az egyszerű kis történet valóban mély gazságot hirtet. Az embernek a boldogságot otthonában kell megtalálnia, vagy nem találja meg sehol. A mai élet zaklatottsága, kegyetlen hajszája között azért van annyi meghasonlott lelkű, szomorú ember, mert nagyon kevés szeretet lelke által megszentelt, boldog családi hajlék. Különösen nagy városokban ha az ember az utcáról hazakisérne különben jól felöltözött, sokszor egészen előkelő embereknek látszó férfiakat és nőket, megdöbbenve látná, hogy milyen nyomorult lakásokban laknak. A fütetlen, elhanyagolt, szedett-velett bútorzatú szobában sehol nem látna az ember egy kedves, finom kézimunkát, barátoságos képet, emléktárgyat, szóval látni, hogy kívánjuk minden a lakásból, ami kedvessé, kívánatosá tenné az otthonmaradást. Természetes, hogy ebből a rideg otthonból elvágynak a szülők s a gyermekek, ha vannak, valóságosan börtönnek érzik a szülői házat. Ne gondoljuk, hogy az otthon elhanyagolásának a szegénység a kizárólagos oka. Selyem harisnyára, cifra kalapra, mozikra, koesmai szórakozásokra az ilyen elhanyagolt otthonokban lakó embereknek sokszor van pénzük, de arra nincs, hogy barátságossá, meleggé, kedvessé, kívánatosá tegyék családi hajlékukat. Az el-

tékozolt pénzzel pedig sokszor megvásárolhatnák életük igazi nyugalalmát, derűs boldogságát, kedves felüdülését.

A mai embernek legnagyobb veszedelme ez a hajléktalanság. Valóban úgy van, hogy a szép és áldott élet lehetőségét csak a családi hajlék oltalmazó fedele alatt tudja megtalálni az ember. Akinek nincs otthona az nem tudja ápolni lelki, vallásos életét, nem tudja gondozni s fenntartani családi tradícióit, gondozni az egészséges nemzeti szellemet és éppen azért az ilyen ember fokozatosan elveszíti azokat a lelki erőket, amelyek őt az élet kísértéseinek, próbáltatásainak győzelmes leküzdésére képessé tehetik. A házon kívüli szórakozások legtöbbször csak egészséget és pénzt emésztenek, de távolról sem szolgálnak a lelkek erősítésére. Az egész héten keresztül robotos munkában fáradó ember, ha a pihenés napján a nyugalomnak óráit idegeket őrölő szórakozásokban tékozolja el, akkor másnap még fáradtabban és kedvetlenebbül kezd az új hét munkájához, mint amilyen fáradtan és kedvetlenül végezte az elelt hét munkáját. Meg vagyunk győződve arról, hogy a társadalmunkat betöltő elkeseredésnek egyik fő forrása az, hogy a modern élet az emberek nagy tömegét fosztotta meg az otthon békés nyugalmatól, felüdítő boldogságától.

E megfontolások indítanak arra, hogy e rovatban néhány alkalommal elmélkedjünk afelett a kérdés felett, hogy a jelenlegi élet mostoha viszonyai között is, mit tehetnek férfiak és nők családi hajlékuk vonzóvá, kedvessé, felüdítővé tétele érdekében? Nem kis jelentőségű kérdés ez, mert kétségtelen igazság az, amit egy jeles ókori író mondott, hogy a bűnnel terhes századok először a családi hajlékok szellemét rongják meg s az e forrásból táplálkozó romlás fertőzi meg az egész közéletet. A családi hajlékok egészséges szelleme viszont képes megújítani a társadalom romlott közszellemét. Ezért kell nagyon komolyan venni azt a főrekvést, amely a családi hajlékok szellemének erkölcsi megújítására igyekszik.

Művelődés

JANUÁR.

Jégvirágok, jégesapok,
Muzsikaszót hallgatok.
Furulyás úr, Január,
Be hamisan furulyál!

Szívtelenül, hidegen,
Mint egy gögős idegen.
Táncolunk és vigadunk,
Mert különben megfagyunk.

Itt a fényes koresolya,
Kösd fel, Janesi, Orsolyát!
Tó jegére szálljatok,
Mintha kelne szárnyatok!

Szól s repül a szánuka, szán:
„Hómező az én hazám,
Ragyogó bár, végtelen,
Muló fényt nyujt csak nekem!”

Sóhajtoz a jégvirág:
„Bizó, tied a világ!
Szép, de nyugodt nem vagyok,
Jön a Nap, elhervadok!”

Havas István.

Balog Ádám mint Rabutin szálláscsinálója

Török bársony süvegem,
Most érem gyöngy életem;
Balog Ádám a nevem
Ha vitéz vagy gyér velem!
(Balog Ádám nótája 1709-ből.)

A Rákóczi szabadságharcának minden egykoru írója elismeri, hogy Rabutinnál embertelenebb, kegyetlenebb osztrák-labanc vezér nem pusztította abban az időben Magyarországot földjét.

Ahol Rabutin elment: ott nem maradt egy falu, egy tanya épen, — ott nem maradt egy szál takarmány a lábas jóság számára.

A derék Bottyán apó — így hívták az egyik kuruc generális — nagyokat káromkodott, mikor Rabutin gazságait meghallotta, mert ez a vérszopó nem nézte, hogy ellenállt-e valamely község vagy nem, — ahol ő megjelent, labanc katonái a leggaládabb méltatlanságokat követték el a

védetelen lakosságon. Rabutin szelleme lassanként megszállotta az egész labanc sereget. Ezek a legutolsó török vagy tatár hordak alávalóbb embertelenséget követték el.

Egy napon aztán az 1706—7-iki tél végén Bottyán kuruc generális előhivatá Balog Ádám kapitány uramat és ada neki ilyen utasításokat:

— Kegyelmed tudja, hogy Rabutin Keresztényes felé közeledik. Veszprémet akarja végigperzselni és végig rabolni. Ittát hiszen a város magát megfogjuk védeni ellene, de a falu népe áldozatul esnek.

— Kegyelmed elébe fog menni Rabutin vezérnek és kurucosan üdvözl, — aztán szálláscsinál neki végig a veszprémi széleken, amez egy Rabutin uram utja vezet. Kegyelmednek a gondja lesz rá, hogy olyan szállása, nyugalmi legyen Rabutin uramnak, amelyet megérdemel. Kegyelmed jól tudja, hogy Rabutin mind Bakonyba be nem jön, ha a világ minden embere itt volna is. Ott fog ő elhuzódni a veszprémi halimok szélein és úgy kerül a Bakonyt, mint az ördög a tömjént. Kegyelmed tehát be fog hordani minden eleséget, minden szál takarmányt a Bakonyba. Oda hajt a népet is; nehogy a Rabutin mérszárszéké jusson. Aztán ahol lehet, csipdesi és rajta Rabutin seregén portyázó csapatával. Megértette kegyelmed?

Balog Ádám azt mondta erre, hogy igen megértette: Nem kellett neki ehhez sok meggyarázat.

Az öreg Bottyán aztán Balog Ádám rendelkezésére adta lovas ezredeit s Veszprém védelmére háromezer gyalogpuskást.

Balog Ádám aztán hozzáfogott a szálláscsináláshoz.

Elsőben is elébe ment Rabutinnak és Keresztényességénél üdvözölte, kuruc tempó szerint, megcsapván úgy a Rabutin ármádiáját, hogy szegyalog és ötven lovas német maradt ott a labanc nesei mezőkön. Feles számmal estek foglyosok is, sebesültek is, akiket Veszprémbe vitet Balog uram. Ezek hamarabb megpihentek a kuruc fészekbe, mint Rabutin.

Aztán megkezdődött a szálláscsinálás.

Balog Ádám mindenütt előtte ment Rabutin s füрге lovasai mint egy-egy mély szállották meg az útbácső községeket. A labancoknak megmagyarozták a veszedelemét s a nép minden ingóságát szekerekre rakva, minden eleséget, takarmányt felpakolya a kurucokhoz.

dandárnok védelme alatt behúzódott a magyarországi erős várába, a Bakonyba. Nem maradt egy szem buza, egy szál széna, egy marék szalma sehol, még a szalmafedelű házakat is felperzselték, hogy a német lovasság lovainak takarmányul ne szolgáljanak.

Kemény, zimankós tél volt ebben az esztendőben.

Rabutin, mikor egy-egy község alá érkezett, ahol katonáinak és azok elesigázott lovainak ételmet és nyugalmat kellett volna találni: nagy bosszúsággal látta, hogy a házak üresek. Egy csirke, egy malac, — egy falat kenyér, vagy egy abrak-széna sehol... Még a kutyákat is magukkal vitték a lakosok, csak egy-egy elkényszeredett macska szédelt itt-ott a háztetőkön.

A veszprémi széleken már csak akkor ült lóra Rabutin lovassága, mikor a kurucok támadása miatt riadót fújtak. A labanc lovasság lovai beledüledtek az árkokba, — me-

netközben pedig támogatni kellett a paripákat.

Balog Adám uram pedig biztonságha helyezve az útbaeső faluk népét és elesését, fűrge lovasesapataival hol egyik, hol másik oldalról „csipdeste“ Rabutin fáradt és éhező seregét.

Ha egy faluban megszállott egy sereg, egy éjszaka háromszor, négyszer riadót kellett fuvatni a kurucok támadása miatt.

Ilyen alkalmaknál egy pár tucat jó fegyverfogható ember rendesen elbullott a németek sorából, kik azt sem tudták, honnan rohan elő az ellenség, míg a kurucok igen ritkán vesztettek egy-két embert.

Bottyán uram hadi taktikája tehát nagyon bevált.

Balog Adám pedig kitünő szálláscsinálónak bizonyult, — annyira, hogy ebből az időből írja Eszterházy, hogy „Mióta Dehrecenből kijött a német: oly kárt nem vallott népében, mint a Dunántul“.

Arzóna-Adomény

Mit ér a kuruzslás?

Sok helyen még ma is többre becsülik a kuruzslók munkáját, mint a tudományosan képzett orvosét. Németországban, ahol különösen sok kuruzsló fejt ki tevékenységet, most érdekes próbát végeztek arra vonatkozólag, hogy mit ér a kuruzslók tudománya? Hamburgban egy nő azt hirdette magáról, hogy minden beteg tenyeréből ki tudja olvasni betegségét és meg tudja mondani, hogy miképpen lehet a betegséget gyógyítani. Ezt a kuruzslónőt tudós orvosok felszélitották, hogy vesse alá magát ellenőrző kísérleteknek. A nő vállalkozott a kísérletre. Ekkor egyik kórházban nagyobb bizottság tíz beteget választott ki, akiknek betegségét pontosan ismerték és minden kétséget kizárólag meg volt állapítva, hogy milyen gyógymóddal kell kezelni betegségüket? A betegeket

spanyolfal mögé helyezték és a kuruzslónő csak a kezüket vizsgálhatta meg. Az eredmény lecsújtó volt: a kuruzslónő egyetlen esetben találta el a betegséget, sőt általános derültséget keltett, amidőn ugyanazt a beteget két ízben szerepeltették és ő ezt fel nem ismerve, ugyanannál a személynél minden alkalommal más bajt állapított meg.

A hamburgi kuruzslónő esete mutatja, hogy beteg ember nem bízhatja magát a kuruzslók kezére, hanem orvoshoz kell fordulnia. A hamburgi esetet még szerencésnek kell tartanunk, mert a kuruzslónő nem tett kárt betegeibe. De hányszor fordul elő, hogy falusi kuruzslóink kuruzslásukkal halálosan megbetegítik azt, aki orvosi gyógykezelés alatt feltétlenül meggyógyult volna.

Figyelmes férj.

Mentegetőzik a fiatal asszony férje előtt:

— Ugy-e nagyon sós ez a leves?

— Dehogyan is édesem, arról szó sincs, csak kevés vizet táltálál önteni a sóhoz, — feleli a férj.

Szegény férjek.

— A feleségetől kénytelen vagyok mindent lenyelni, amit mond.

— Az én helyzetem még rosszabb! Én kénytelen vagyok a feleségetől mindent lenyelni, amit főz.

Megjelent

Vásárhelyi Jánosnak

**Mittem,
azért szólottam...**

című könyve

A könyv szerzőnek 32 prédikációját, 20 cseketést és 4 temetési beszédjét foglalja magában.

Ára 200 lel.

Beszerezhető a
Minerva Rt. könyvkereskedésében.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

G. J. Nagyon nehéz látatlanban a kérdést eldönteni. Ugy hisszük azonban, hogy kutyájának betegsége nem a rendszerű-átka által okozott rühesség. Valószínűleg táplálkozási zavarból keletkeztek a kutya kiütései. Próbálja meg, adjon kutyájának lehetőleg zsír- és husmentes táplálékot. Különösen a fűszerezett dísznövény hulladékok etetése után tapasztalták, hogy a kutyákon kiütések jelentkeznek.

Régi előfizető Mieske. Fiának betegsége a leírás szerint tényleg epilepsia. A rohamok ritkábbá tétele szempontjából kerülni kell a sós és fűszeres ételeket. Nyugtatónak bromot kell szedni több héten át. (Rp. Kalii brom., Natrii rom aa 6.0, Ammonii brom. 3.0, Aquae d. 185.0, naponta 3-szor 1-1 evőkanállal.) Ha a rohamok gyakran volnának, mondjuk két-hetente, — akkor a luminált használjuk. — Mint biztató reményt kell közölnöm, hogy a világvárosok klinikáin éppen most van egy gyógyszer kivizsgálás alatt az epilepsia ellen és az eddig közölt eredmények szerint a gyógyszer kitűnően igérkezik, a rohamok szerfölött megritkulnak általa, sőt több hétig nem is jelentkeznek. E gyógyszer még nem adatott át a forgalomnak, de bizonyos, hogyha a kísérletek, kipróbálások továbbra is jó eredményt mutatnak, rövidesen hozzáfuthatunk. Ezért tehát néhány hó mulatán hivatkozson a választásomra és akkor közölni fogom, hogy a gyógyszer kapható-e? Dr. G. E.

B. G. Rendkívül nehéz látatlanban borbetegsége tanácsot adnom, mert nehéz a borbetegséget nem szakembernek jól leírni, hogy abból a borbetegség igazi lényegét ki lehessen olvasni. Most így oldjuk meg a kérdést: tekintettel arra, hogy kis leánya is megkapta a fiutestvérétől a bajt, arra kell gondolnom, hogy az „apró pitkoszökések“ baktériumokat tartalmazzanak. Nem látott nedvedtétvárt? Hasonlít-e ahhoz? Okosan tette volna, ha orvosnál megmutatta volna. Vegyen gyógyszer-tárból diachylon Herac konvésót és mondjuk a kis leányának fejét egy helyen azonnal kenje be és kösse be (tisztán

Tanuld meg!

Egérpusztítás trágyalével. Télien az egereket trágyalével pusztíthatjuk nagy sikerrel. Felkeressük az egérjárásos helyen az egérlyukakat és azokba vízzel hígított trágyalével öntünk. Az egér, ha nem jön ki a lyukból, megfullad. Ha kijön, a trágyalé ráfagy és az egér elpusztul. Az ilyen módon való egérpusztításnak kettős haszna van. Együttal trágyázást is végzünk. A föld télen át van fagyva, nem issza be hirtelen a trágyalévet, a trágyalé nem szivárogoz mély talajrétegekbe. Átjárja a föld felszínének felsőréteget és a növények tavasszal hasznosítani tudják.

Most válasszuk ki a tenyésztési utakat. Köztudomású dolog, hogy azonos takarmányozás mellett sem tojnak egyformán a tyukok. Különösen télen szokott nagy különbség mutatkozni a tyukok tojóképességében. Itt az ideje, hogy kiválasszuk a kolló alá kerülő tojásokat. Csak olyan tyukoktól gyűjtsünk tenyésztőjást, amelyek télen is kitűnő tojójának bizonyultak. A feltűnő jó tojóképesség ugyanis átöröklődik. Ha tehát olyan tyukok tojásait használjuk keltetésre, amelyek jó tojók voltak, a tojásokból származó utódok is jó tojók lesznek. Ezt az egyszerű tenyészki-választást könnyen elvégezheti minden fulusi asszony. Néhány év alatt így olyan tyukállományra tesz szert, amely télen is sok

dolgom, hogy az „apró pitkoszökések“ baktériumokat tartalmazzanak. Nem látott nedvedtétvárt? Hasonlít-e ahhoz? Okosan tette volna, ha orvosnál megmutatta volna. Vegyen gyógyszer-tárból diachylon Herac konvésót és mondjuk a kis leányának fejét egy helyen azonnal kenje be és kösse be (tisztán

tojást fog szolgáltatni.

Hogyan ismerjük fel a hamisított mézet? Az idei rossz mézszüret és magas mézárak valószínűleg sok kapcsi embert csábítanak majd a méz hamisítására. A mézet leggyakrabban burgonyaszörppel, keményítővel, glicerinnel, vízzel, buzaliszttal és cukorsziruppal szokták hamisítani. Ezek valamennyije felismerhető megfelelő módon. A hamisított méz csurgatva nem válik hurkokat, hanem úgy csöpög, mint bármilyen más vastagabb folyadék. A fűzőkályhára csöpöpentve a valódi méz jellegzetes mézszaggal ég el, mely nincs meg a hamisított méznek. Egyszerű kísérlet a hamisítás felismerésére az, hogy a megvásárolt mézből egy kilyukasztól üres tojáshegyét megtöltünk s ez vízbe süllyesztjük. Ha mélyebben süllyed le, mint egy tojás fele, úgy hamisított mézzel van dolgunk. Buza- vagy borsóliszttel kevert méz felforralás után megsűrűsödik, míg a valódi méz hígabb lesz. Keményítővel kevert méz hideg vízben nem oldódik fel teljesen, bármennyit keverjük is. Keményítő tartalmú anyagokkal való hamisítást úgy is felismerhetjük, ha jóddal forraljuk fel a mézet, mert kék színt vesz fel. Ennyivel hamisított méz cseresznye hozzáadásával ismerhető fel, melyet kocsányos csapadékok képez.

kell kezelni!) s ha 2-3 napi használat után javulást lát, ez a gyógyszer jó lesz. A kenőcsöt benzines, vagy faolajos vattával másnap le kell törölni. Óvatosan és frissen tenni helyette. (Jó kenőcs még a genyedéses ótvár ellen a készen kapható inosepta nevű is. Előbb azonban az előbit próbálja meg. A kezelésnél vigyázni kell, hogy a „genyes túrózásokat“ ne dörzsölje be ép bőrbe, mert ott is létrejöhet a baj.) Irja meg az eredményt.

Dr. G. E.

Cs. L. Sepsiszentgyörgy. Ha nincs megfelelő kamarája, a füstölt húst, kolbászt, szalonnát és sonkát a következő módon tarthatja el. Papírba csomagolva rakja használaton kívül álló eszerépkályhába mindazt, amit el akar tartani. A kályha ajtaját esukja le gondosan, a hamuláda ajtaját pedig hagyja nyitva, hogy állandóan szellőzzenek az eltett húsok. Ilyen módon nyár végéig is kitünően eltarthatja a füstölt kolbászt és húst.

Szerkesztői üzenetek

Az első napiárcexpozíció befejeztük. Pár nap múlva megkezdjük a másodikát s akkor azon előfizetőinknek küldjük ki a naptárt, akik előfizetési hátralékaikat december hó folyamán beküldték, illetve kifizették. A második expedíció nem tart sokáig s ha ezt befejeztük a későbbben fizetőknek küldjük ki a naptárt, természetesen aszerint, a hogy a díjakat beküldték. Vagyis, aki hamarabb fizet, hamarabb jut naptárhoz. Hangsúlyozzuk azonban azt, hogy bár még van készletünk, nem biztosíthatjuk azoknak a naptárt, akik nem rendezik rövid időn belül hátralékaikat, mert új kiadást a naptárból nem készítünk. Ezért tehát most újlag felhívjuk erre minden hátralékos figyelmét s ha későn egyenlítik ki hátralékaikat, nem valószínű, hogy naptárjukat megkapják.

Az újévben több előfizetőnk arra hivatkozva, hogy anyagi helyzetük megromlott, kérte lap-

punk küldésének megszüntetését. Ezeknek, valamint azoknak, akik ezzel a gondolattal foglalkoznak azt üzenjük, hogy lapunk volt eddig is és lesz ezután is népünk szószólója s minden egyes előfizetőnk azt kell higgye, hogy az ő csekély díján mellik lapunk fennmaradása. Ha hivatásunkat nem tudjuk majd teljesíteni, azok, akik tőlünk megváltak, saját magukat okozzák majd ezért. Kérünk tehát minden egyes előfizetőt, hogy maradjon hű hozzánk, ne válljon meg tőlünk egy sem, mert minél többen vagyunk együtt, annál nagyobb arányban tudjuk olvasóink szellemi igényeit kielégíteni. Dacára, hogy mostanában mindenkinek megnehezedett az élete, alig néhányan voltak ilyen beszüntetést kérők s reméljük, hogy nem is lesznek többben.

Közönetünket fejezzük ki továbbá azon hű és lapunk sorsát szívükön viselő előfizetőink iránt, akik újévre máris jelentették be új előfizetést.

Kérjük a többi előfizetőnket is, hogy ne feledkezzenek meg lapunkról az újévben s új előfizetők bejelentésével legyenek segítségünkre.

Ha minden egyes előfizetőnk legalább egy új előfizetőt bejelent s a díját be is küldi, olyan hatalmas táborunk lesz, hogy a nehéz időket átéljük s szavunk minden magyar községbe eljutva, ezzel népünk haladását és ismereteinek gyarapítását biztosíthatjuk. Ezeket kérjük előfizetőinktől, mint ajándékot az újévre.

K. M. Barót, G. G. Világos, B. A. Szaesva, H. Zs. Hegyköz-szentmiklós, P. S. Csekaly, K. G. Póka, S. D. Szentábrahám, K. B. Bihardiószeg, M. T. Árpástó, A. J. Kisiratos, Sz. J. Homoródszentpéter, M. J. Marosludas, P. M. Obéba, E. L. Erkörs, S. I. Erdengeleg, Sz. G. Zágon, P. Gy. Misztbánya.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

P. Gy. Kolozs. A hírforgatókép kalotaszegi mezeyszönyt mutat be. Tehát minden tekintetben megfelel a valóságnak.

Előfizető. A vadbőrök áráról szóló tudósításoknak nem látjuk gyakorlati értékét. — Az árak ugyanis a bőrök minősége szerint annyira ingadozóak, hogy lehetetlenség megfelelő piaci árakat közölni. Ha meg is tudnók tenni, azok nem volnának általános érvényűek, sőt könnyen alkalmat szolgáltatnának félreértésekre.

P. P. Marosszentkirály. Sziveskedjék közvetlenül erre a címre írni: Ürmössy gyógyszerész Ulmeni-Sütlemed, jud. Sălaj.

V. A. Kisenyed. Gyámfiának büncei nem érdeklik lapunk olvasóit, ezért tudósítását nem közölhetjük. A magunk részéről azonban csak sajnálni tudjuk, hogy ilyen esetek is előfordulnak.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: L. I. Nehoin, 475, E. A. Tanes 155 (r. 1933. dec. 31-ig), M. L. Csikmadaras 150, G. J. Köpéc 155, B. A. Halmágy 155, 26. 155 (r. 1933. dec. 31-ig), M. I. Szinérszeg 155, V. B. Arkos 1476, T. N. J. Albis 150, R. J. Élesd 300, B. F. Poklostelke 150, Sz. A. Csikszentmihály 150, L. L. Csikszentmihály 155, M. J. Csikszentmihály 150, K. M. I. Tusnád 310, 155, B. F. és B. M. pulyka Magyarozd 316, K. F. Barót 300, G. K. Jobbágyfalva 150, 1933-ra, P. B.-né Gudemesterháza 150, S. M. Szászrégen 300, N. A. Mezőrűcs 150, G. E. Szatmár 43, S. K. Nagyszentmiklós (rendben 1933. dec. 31-ig), Cs. A. Nagyiratos 150, P. J. Vadász 155, D. J. Újvarsánd 120, B. F. Belényesujlak 150, K. J. Élesd 150, A. F. B. Buenresti 150, K. K. Kálnok 155, Sz. V. Dálnok 85, Hitelszöv. Lemhény 150, Sz. F. Erzsébetváros 155, T. A. Tűr 155, Gy. M. Izzár 150, Z. I. Haró 155, D. I. I. Kolozs 155, K. I. Bánffyuhnyad 150, B. J. Csókfalva 150 (r. 1934. dec. 31-ig), P. J. Szászrégen 155, J. J. Mezőpanit 150, B. I. Temes 305, P. M. Agostonfalva 150 lej.

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirato

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre ... 500 L. Félévre 260 L.

Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassui-utca) 5. szám
Kérjen mutatószámot.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 16 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Karácsonyi és újévi ajándéknak vegyen olaszteleki kórház-sorsjegyet. Egy sorsjegy 25 lei. Főnyeremény 100.000 lei. Húzás 1934. február 10. Kapható mindenütt a jótékony Nőszövetségeknél. Fő-elárúsító: *Unitárius Nőszövetsége Odorheiu-Udrarhely, Str. Pr. Elisaveta 51.*

Gazdaköröknek, községi előjáróságoknak és csoportoknak tengerit vagonútellenben bérmentve bármely állomásra olaszú szállíthatunk. Kivánatra ajánlatot küldünk. *Engel József Bankháza Brassó, Weisz Mihály-utca 29. sz.*

A váralmási ref. egyház (cim Akmasu-Váralmás, jud. Cluj) orgonista-énekeszér férfit keres, kinek dalárda vezetésében is kellő szakértelme, gyakorlata van. A javadalom személyes megjelenés alkalmával meggyőzés alapján határozatik meg. *Jelenkezési határidő a hirdetés megjelenésétől számított 2 hét.*

Égyetlen darab

DISTOL
EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhok
Darabja 10 Lei.

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

FÜLÉRÁKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**

BUCUREȘTI - RD. ELISABETA 55

„Magyar-Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!